

Oponentský posudek diplomové práce:

Vztah žáků prvního stupně k osobnosti učitele na běžných a alternativních základních školách

Jméno: Bc. Monika Žabková

Obor: Německý jazyk pro 2. stupeň ZŠ, Společenské vědy pro střední školy

Studentka Monika Žabková se ve své diplomové práci zaměřila na problematiku, která má v osobnostně orientovaném modelu vzdělávání, o jehož realizaci se v ČR v souvislosti s kurikulární reformou ve školách snažíme, své významné místo. Zabývá se vzděláváním žáků prvního stupně základní školy na tradičních a alternativních základních školách s důrazem na prozkoumání vztahu mezi učitelem a žákem na obou typech těchto škol.

V úvodu teoretické části práce se studentka věnuje významu dobrého vztahu mezi učitelem a žákem. Na problematiku nahlíží jak z hlediska klíčových dovedností učitele, tak z pohledu mechanismů motivace - odměn a trestů, moci. Dále předkládá základní informace o vzniku alternativních škol na našem území, jejich hlavní znaky. Podrobněji se věnuje charakteristice pedagogického systému Marie Montessoriové a Rudolfa Steinera – montessori pedagogice a waldorfské pedagogice. Na teoretickou část smysluplně navazuje v části praktické, v níž prostřednictvím výzkumného šetření mapuje vztah žáků mladšího školního věku k osobnosti učitele na čtyřech základních školách – dvou tzv. běžných a dvou tzv. alternativních. Studentka si stanovila 8 výzkumných problémů, v nichž předpokládala, že žáci škol s alternativním programem budou mít ke svému učiteli „pozitivnější vztah“ než ke svému učiteli mají žáci běžných škol. Prostřednictvím dotazníkového šetření (realizovaného u žáků 4. a 5. ročníku) hledala na tyto výzkumné problémy odpovědi.

Domnívám se, že se studentce podařilo naplnit vlastní očekávání a cíle, které si před započatím práce stanovila. V teoretické části prokázala schopnost pracovat s odbornou literaturou, shrnout hlavní myšlenky, zpracovat je ve smysluplný a přehledný text. Teoretickou část práce opřenou o studium odborné literatury vhodně doplňuje vlastními postřehy a komentáři. Způsob, kterým vyjadřuje myšlenky, je srozumitelný a přehledný. Za jistý nedostatek považuji snad jen fakt, že diplomová práce vykazuje na několika místech jazykové nedostatky (gramatické i stylistické nepřesnosti). Výzkumná část práce je přehledně strukturována, v základu odpovídá metodologickým zásadám pro projektování a realizaci výzkumného šetření. V diskusi výsledků výzkumného šetření prezentuje studentka spíše faktory, které mohly výzkum ovlivnit, než aby souhrnně interpretovala zjištěná data, což je škoda. I přes tento drobný nedostatek přináší práce dostatek dat a odpovědí na výzkumné otázky v kapitolách 5.1 – 5.12 a je tedy zřejmé, které z předpokladů se potvrdily a které nikoli.

Bakalářskou práci Moniky Žabkové doporučuji k obhajobě.

Otázky a náměty k obhajobě:

- Které informace (získané díky zpracování diplomové práce) považujete za využitelné v učitelské praxi?
- Překvapily Vás některé výsledky dotazníkového šetření? Pokud ano, jaké a proč?
- Jaké osobnostní i odborné kompetence pedagoga považujete za nejdůležitější z pohledu zajištění bezpečného klimatu ve třídě/škole?

V Hradci Králové, 25.8. 2017

Mgr. Věra Krejčová, Ph.D.
Katedra pedagogiky a psychologie
PdF Univerzity Hradec Králové